

NATURA 2000-GEBIED: KORENBURGERVEEN (061)
VERSLAG PAS-VELDBEZOEK DD. 26 AUGUSTUS 2019

Aanwezig namens Provincie:
Aanwezig namens beheerder

Overige aanwezigen:

Datum en tijd veldbezoek:

Verzamellocatie:

26 augustus 2018, 09.00h – 17.00h

Beheerkantoor Natuurmonumenten Den Oppas. Korenburgerweg 2, Winterswijk.

Doel:

In het kader van de PAS-monitoring moet het bevoegd gezag (provincie Gld) samen met de beheerder(s) van de PAS gebieden jaarlijks een veldbezoek aan ieder PAS gebied afleggen. Het doel van het bezoek is na te gaan of de stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied zich ontwikkelen volgens verwachting, zoals is beschreven in de PAS-Gebiedsanalyse van het gebied. Dit in het licht van de uitgevoerde en voorgenomen maatregelen en het te verwachten effect op omvang en kwaliteit van de habitattypen. Het veldbezoek beperkt zich daarbij tot zichtbare ontwikkelingen en vormt een aanvulling op de overige monitoring die in het gebied plaatsvindt.

Het PAS is na de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 buiten werking voor vergunningverlening. De uitvoering van de in de gebiedsanalyses opgenomen maatregelen gaat echter onverminderd door, aangezien deze maatregelen nodig zijn voor de instandhouding van de habitattypen in de Natura 2000 gebieden. Grondslag voor de uitvoering zijn de beheer-plannen van de Natura 2000 gebieden. De aanduiding PAS-maatregelen in het verslag staat dus voor instandhoudings- / herstelmaatregelen uit het beheerplan.

Figurenbijlage:

- Looproute met habitattypen (zie Figuur 2)
- Looproute met maatregelenkaart (zie Figuur 3)

Bevindingen:

In het Korenburgerveen komen volgens de gebiedsanalyse (Dorland, e.a., 2017) 9 habitattypen voor en één habitatrichtlijnsoort (zie bijlage 1):

- Zwakgebufferde vennen H3130
- Heischrale graslanden H6230
- Blauwgraslanden H6410
- Actieve Hoogvenen H7110A
- Overgangs- en trilvenen (trilvenen) H7140A
- Herstellende Hoogvenen H7120
- Galigaanmoerassen H7210
- Hoogveenbossen H91D0
- Vochtige alluviale bossen H91E0C
- Kamsalamander H1166

Veegbesluit

De Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft een aanvullend ontwerp-aanwijzings besluit (het veegbesluit) genomen voor 100 Natura 2000 gebieden in Nederland. In deze Natura 2000-gebieden kwamen ten tijde van de aanwijzing bepaalde habitattypen en soorten voor, waarvoor in het aanwijzingsbesluit nog geen instandhoudingsdoelen waren geformuleerd. Het veegbesluit herstelt deze situatie en formuleert voor de betreffende natuurwaarden nu ook instandhoudingsdoelen. Voor het Korenburgerveen geldt dat op grond van dit veegbesluit voor de habitatrichtlijnsoort H1042 Gevlekte witsnuitlibel een instandhoudingsdoel is toegevoegd.

Voor alle habitattypen gelden instandhoudingsdoelstellingen. Het habitatype Herstellende hoogvenen komt over een grote oppervlakte voor, de andere habitattypen komen over kleinere oppervlakten voor. Er is geen instandhoudingsdoelstelling voor het habitatype Vochtige heiden. De vochtige heiden bevinden zich in het gebied dat is aangemerkt als Herstellend hoogveen en vallen daarom onder dit habitatype.

Tijdens het veldbezoek in 2019 zijn de habitattypen Heischrale graslanden (H6230), Actieve hoogvenen (H7110A), Herstellende hoogvenen (H7120), Galigaanmoeras (H7210) en Vochtige alluviale bossen (H91E0C) bezocht. Tevens zijn de resultaten van de maatregel "Verwijderen bos en struwelen" (M1C) ten westen van het beheerkantoor bekeken. In de middag is de maatregel "Bosopslag verwijderen m.b.t. herstellend hoogveen" (M4B) in het Meddosche veen bekeken. De overige habitattypen zijn in eerdere veldbezoeken bezocht en er zijn volgens de beheerder geen aanwijzingen dat hierbij veranderingen zijn opgetreden.

Dit veldbezoek stond evenals het veldbezoek in 2018 in het teken van de extreme droge en warme zomer van 2018, betrekkelijk droge winter van 2018/2019 en opnieuw extreem droge en warme zomer van 2019. De maanden voorafgaand aan het veldbezoek waren zeer droog. In de eerste helft van augustus is in het Korenburgerveen ca. 70 mm neerslag gevallen, waardoor de grondwaterstand in het veen naar verwachting ca. 15 cm is gestegen.

Heischrale graslanden (H6230)

Volgens de beheerder verkeert het heischraal grasland achter de Oppas in goede staat (locatie 1). Opvallend is de goede bloei van Blauwe knoop, Struikhei en Dophei. Blijkbaar was het perceel, ondanks de droogte, voldoende vochtig en heeft de vernatting hier dus vruchten afgeworpen. Orchideeën bloeiden minder uitbundig dit jaar. De Stichting Berglinde, die momenteel de vegetatiekartering uitvoert in het Korenburgerveen, meldde de vondst van watercrassula in de hooilandjes. De exacte locatie is niet bekend. Dit is zorgwekkend, gezien de gawe staat van deze vegetaties.

Actieve Hoogvenen (H7110A):

Het waterpeil van het compartiment in het Vragenderveen, waar zich 4 kleine stukken intact hoogveen bevinden, bevond zich tijdens het veldbezoek op 27,10 m. +NAP (locatie 6). Dit is 70 cm lager dan de overstorthoogte van de stuw (27,80 m. +NAP). Op de grafiek is duidelijk te zien dat de waterpeilen na de reparatie en uitbreiding van de damwanden in 2013 ca. 0,5 m. zijn gestegen en in de winter korte perioden tot boven het

stuwpeil zijn gestegen. In Figuur 1 is het langjarig peilverloop van het waterpeil bij deze peilschaal weergegeven. Hierop is te zien dat het waterpeil in het hoogveen in de zomer van 2018 nog dieper was weggezakt dan in het tijdens het veldbezoek eind augustus 2019, namelijk onder 26,75 m. +NAP. Helaas zijn de peilen in de zomers van 2018 en 2019 weer terug op het oude niveau van voor de plaatsing van de damwanden.

Volgens de beheerder is het grootste risico voor het actieve hoogveen, dat de acrotelm door de lage waterstand op de vaste bodem van het veen komt te liggen en hier vervolgens aan vast groeit. Wanneer de waterstand in de winter vervolgens stijgt verdrinken de bult en slenk vegetaties, omdat zij aan de bodem zijn vastgeplakt. Volgens de beheerder is dit in de winter van 2018/2019 niet gebeurd. Het huidige waterpeil in het hoogveencompartiment van het Vragenderveen is nu iets hoger dan tijdens het veldbezoek eind augustus 2018. Dit biedt hoop dat de hoogveenmossen komende winter ook niet zullen verdrinken.

Figuur 1: langjarig verloop waterpeil hoogveencompartiment met actief hoogveen gemeten bij peilschaal S11 (locatie 6)

Vanwege de kwetsbaarheid van de hoogveenvegetaties is het compartiment alleen visueel beoordeeld vanaf de veendam aan de zuidzijde van dit compartiment (locatie 6, zie Foto 1). Op het oog zagen de bulten en slenken er niet verdroogd uit. De beheerder heeft echter de indruk dat de groei van de bultvormers door de droogte wel tot stilstand is gekomen. De lange termijn effecten van de verdroging zijn moeilijk in te schatten. Er kan sprake zijn van een na-ijleffecten en de kans is aanwezig dat bijzondere veensoorten de droogte niet hebben overleefd.

Kwijnende bomen en de jonge kleine opslag tot 1 m. lengte beginnen door het tweede droge jaar weer groen te worden. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Op dit moment is het veen relatief goed begaanbaar. Er is daarom besloten om komende weken in het najaar van 2019 de opslag te verwijderen. De Provincie gaat hier mee akkoord en heeft de beheerder gevraagd om dit in gang te zetten.

Foto 1: Zicht op hoogveencompartiment met op de achtergrond het actieve hoogveen. De in 2013 afgestorven berken zijn zichtbaar, maar nieuwe kleine berkenopslag begint weer uit te lopen

Schade aan de damwanden en veendijken in actief en herstellend hoogveen:

Natuurmonumenten heeft recent een inventarisatie gedaan van de staat van de damwanden en veendijken in het herstellend hoogveen en actief hoogveen. De conclusie is dat de staat van de veendijken en dammen op veel plaatsen slecht is. Aangezien de damwanden 9 jaar geleden (in 2010) zijn geplaatst, moet worden geconstateerd dat zij zeer snel achteruitgaan. De droogte van 2018 en 2019 heeft daar wel sterk aan bijgedragen. Op veel plaatsen zijn door uitdroging en inklinking van de veendijkjes delen van damwanden bloot komen te liggen.

Gezien de hoge kosten die met het herstel zijn gemoeid, heeft de Provincie aangegeven dat hier nog een beslissing over moet worden genomen. Volgens de Provincie zijn de kosten (meerdere miljoenen) dusdanig hoog dat deze niet door de beheerder uit de beheervergoeding kunnen worden betaald. Wel dient de vraag te worden gesteld of Platowood wel voldoende levensduur heeft en of er niet naar een alternatief moet worden gezocht. Het oorspronkelijke idee was dat het gebied zodanig zou worden vernat, dat de damwanden op een gegeven moment lek mochten raken en weggroten. Het moment van lek raken lijkt echter eerder te zijn bereikt, dan vooraf gedacht. Er wordt voorgesteld om ook na te denken over alternatieven voor Platowood, zoals een folie. Die blijft wel zeer lang aanwezig in het veen. De Provincie zal hierover in overleg met Natuurmonumenten op terugkomen.

Afstemming vegetatiekartering 2019 en kartering habitatype:

Op dit moment wordt in opdracht van Natuurmonumenten door Berglinde een nieuwe vegetatiekartering uitgevoerd in het Korenburgerveen. Deze kartering is in overleg met de Provincie zodanig opgezet dat deze tevens geschikt is als basis voor het actualiseren van de habitattypenkaart. Tevens wordt de vegetatie door Bureau Waardenburg met behulp van remote sensing gekarteerd. Met drones worden hoogtemetingen uitgevoerd. Door het vergelijken van de drone- en remote-sensing beelden met veldkarteringen kunnen de veldkarteringen hopelijk worden geëxtrapoleerd.

Herstellende hoogvenen (H7120):

Het herstellende hoogveen is visueel beoordeeld in de voormalige graslanden aan weersijden van de Middeldijk (locaties 3 en 4), in het Vragenderveen (locaties 5 t/m 8) en in het Meddosche veen (locaties 14 en 15).

Maatregel M4B bosopslag verwijderen ten behoeve van herstellend hoogveen:

Bij locatie 4 ten noorden van de Middeldijk is het herstellend hoogveen zodanig vernat dat hier ondanks de droogte al drie jaar niet hoeft te worden gemaaid. Er is wat opslag, maar niet veel. Ten zuiden van de Middeldijk is het droger. Hier wordt gefaseerd gemaaid, waarbij telkens minimaal 10% wordt gespaard.

In het Meddosche veen is in het najaar van 2018 en in de winter van 2018/2019 in de compartimenten ten zuiden en noorden van locatie 14 en ten westen van locatie 15 opslag van vooral berk handmatig verwijderd. De opslag was tot ca. 4 m. hoog. In het veld was te zien dat de nieuwe opslag in enige maanden al weer 0,5 tot 1 m. hoog is (zie Foto 2). De droge omstandigheden van 2018 en 2019 zijn hier ongetwijfeld mede schuldig aan.

Foto 2: Opslag van berk komt in Meddosche veen zeer sterk terug. Na enige maanden staan er weer boompjes tot 0,5-1,0 m. hoogte. Op de voorgrond afgelopen jaar gezaagde berken.

Gezien de snelheid waarmee de opslag in het Meddosche veen terugkomt is het nodig om de nieuwe opslag in 2019 opnieuw handmatig te verwijderen. Dit dient in de komende weken te gebeuren. De Provincie gaat hiermee akkoord en vraagt de beheerder om dit in gang te zetten. Ook in het Natura 2000 gebied Wooldse veen is het zeer urgent om opslag te verwijderen. Het is de vraag of de aannemer dit komend najaar nog kan uitvoeren. De prioriteit is als volgt:

1. Wooldse veen
2. Korenburgerveen (Meddosche veen)
3. Korenburgerveen (Vragender veen).

Maatregel M1C Bos/struwelen verwijderen:

Bij locatie 2 is het resultaat van het verwijderen van bos en struwelen bekeken. Door deze maatregel ontstaat een verbinding tussen de blauwgraslanden/overgangsvennen en heischrale graslanden langs de Middeldijk, de zich nog ontwikkelende blauwgraslanden en heischrale graslanden ten noorden van de Schaarsbeek en de te ontwikkelen schrale graslanden in de Schaarslenk. Het weghalen van het bos kon door de droge omstandigheden vrijwel zonder rijplaten worden uitgevoerd. Na het kappen van het bos is de bodem met de stobbenfrees gefreesd om stobben en takken klein te maken. Er zijn nog aardig wat takken overgebleven. Hier moet mogelijk nog wat aan worden gedaan. Volgend jaar kan voorzichtig worden begonnen met een maaibeheer. In het voorjaar stond de bodem plas/dras en waren er kwelverschijnselen (ijzerfilm) te zien. Na fase 2 zal hier water vanuit de Schaarslenk richting het Galigaanmoeras stromen. Nu stond het veen tot in het zand geheel droog.

Herstel habitats voor Speerwaterjuffer:

Natuurmonumenten heeft een voorstel ingediend voor de aanleg van nieuwe habitats voor speerwaterjuffer, een typische soort van het habitattype Zwakgebufferde vennen. Deze nieuwe habitats kunnen met name worden aangelegd langs de veendijkjes in het Meddosche veen o.a. bij locaties 14 en 15 en het dijkje zuidelijk

hiervan. Dit voorstel is door de Provincie goedgekeurd en kan dus worden uitgevoerd. De vraag is of hier een vergunning voor nodig is. Waarschijnlijk is geen vergunning nodig als het als regulier beheer is vermeld in het Beheerplan N2000, dit wordt onderzocht.

Foto 3: Nieuwe habitat voor speerwaterjuffer door vrijstellen van begroeiing veenput bij locatie 14

De Speerwaterjuffer is, net als vorig jaar, ook deze zomer nergens gezien in het Korenburgerveen en de vrees bestaat dat hij hier is uitgestorven. Hopelijk vliegen er toch nog enkele exemplaren rond, die nieuwe habitats kunnen gaan gebruiken.

Bij een bekende locatie met Speerwaterjuffer: de Brandsloot (locatie 8) stond dit jaar in tegenstelling tot vorig jaar wel water. Het was zeer opvallend dat de Brandsloot afgelo-

pen winter in januari zeer snel volliep tot de rand. Mogelijk wordt deze plek gevoed door kwel via de zandlaag onder het veen. In dat geval moet het water afkomstig zijn van de zandgronden in de randzone ten noordwesten van het Vragenderveen. Hier heeft Natuurmonumenten opslag verwijderd ten behoeve van de Speerwaterjuffer. Hij is hier helaas nog niet waargenomen, ondanks intensief zoeken.

Galigaanmoeras H7210:

Het Galigaanmoeras is bij locatie 4 visueel beoordeeld. Hier is dit jaar weer opslag verwijderd. Door de dichte begroeiing is de nieuwe opslag van bos en struweel beperkt. Volgens de beheerder is in 2019 vastgesteld dat het Galigaan zich heeft uitgebreid. Ook zijn er jonge planten gevonden. Het is onduidelijk of deze uit zaad zijn gekiemd (is moeizaam bij Galigaan) of dat dit worteluitlopers betreffen.

Vochtige alluviale bossen (H91E0C):

Het vochtige alluviale bos is bezocht bij locatie 12 vlak ten zuiden van de nog niet gedempte Schaarsbeek. De veenbodem was vochtig onder het bos. De grondwaterstand was echter extreem laag: ca. 120 cm onder maaiveld. Dit is ca. 60 cm lager dan wenselijk in een einde zomer situatie. Door de lage grondwaterstand staat de 40 cm dikke veenlaag droog. Door oxidatie vindt inklinking plaats en komen nutriënten vrij. De droge omstandigheden in de droge jaren 2018 en 2019 vormen daarom een bedreiging voor dit habitattype.

Overige maatregelen:

Maatregel M1b: plaggen in de slenk van de Schaarsbeek:

Op een aantal locaties in de slenk van de Schaarsbeek zijn in de eerste fase geplagde graslanden bezocht om de uitbreiding van watercrassula in de plagvlakken te beoordelen (locaties 9, 10 en 11). Helaas moest worden geconstateerd dat de watercrassula zich hier exponentieel uitbreidt. Bij locatie 11 was vrijwel de hele geplagde laagte gekoloniseerd door watercrassula. Bij locaties 9 en 10 was de oppervlakte vertienvoudigd ten opzichte van vorig jaar. Dit wijst er op dat de hoop van vorig jaar, dat watercrassula zich door de aanwezigheid van concurrenten en toestroming van basenhoudend grondwater niet snel zal uitbreiden, niet is uitgekomen. De watercrassula bevindt zich met name in de laagste en natste delen, maar breidt zich nu ook uit naar de wat hogere terreindelen. De droge omstandigheden zullen hier in belangrijke mate aan hebben bijgedragen, maar volgens de beheerder kan watercrassula ook onder natte omstandigheden in een niet al te dikke waterlaag uitbreiden.

Op dit moment vindt onderzoek plaats door de Stichting Bargerveen () De provincie heeft gelden ter beschikking gesteld hiervoor. Een maatregel die door de Stichting zal worden getest is: met stoom

verwijderen van watercrassula en de bodem vervolgens enten met concurrerende soorten zoals pilvaren en oeverkruid. Momenteel worden de concurrerende soorten door Bargerveen opgekweekt om te worden uitgezet in proefvlakken. Eén van de proefvlakken (pq's) bevindt zich in het geplagde gebied bij de Kooiweg (locatie 13; zie Foto 4).

Foto 4: Proefvlak (pq) met watercrassula Stichting Bargerveen in plagvlakte bij Kooiweg (locatie 13)

In fase 2 is 30 ha. plaggen voorzien in de Schaarslenk. De deelnemers aan het veldbezoek hebben gediscussieerd over de vraag hoe om te gaan met de dreiging van watercrassula. Als mogelijke opties zijn genoemd:

- Afgraven en vervolgens direct maaisel aanbrengen om concurrerende soorten in te brengen + speciaal hiervoor opgekweekt pilvaren en oeverkruid (apart opgekweekt). Dit is nu het plan.
- Wanneer na enige jaren blijkt dat watercrassula toch gaat domineren, niet langer streven naar een schrale graslandvegetatie of overgangs/trilveen, maar de plagvlakten tijdelijk in els en wilg laten schieten. Volgens [redacted] zijn deze soorten als enige in staat om de watercrassula door beschaduwing te domineren. Hij heeft dit waargenomen in door watercrassula gekoloniseerde geplagde delen langs de Baakse beek Zieuwent/ Mariënveld (Kunnerij + Zanddijk). Het nadeel van deze optie is dat bos meer verdampt dan open vegetaties en (belangrijker) dat de gewenste ontwikkeling van een door basenhoudend grondwater gevoede lagg-zone niet ontstaat. Mogelijk kan op de lange termijn, wanneer de slenk zeer sterk is vernat het bos worden verwijderd in de hoop dat onder de ontstane natte en venige omstandigheden watercrassula er niet in zal slagen om de slenk opnieuw binnen te dringen.
- Niet afgraven en wel vernatten. Het grote nadeel hiervan is dat fosfaatrijk water het veen in zal dringen, wat zeer ongewenst is.

De voorlopige conclusie van de deelnemers is om voorlopig bij het huidige plan te blijven (optie 1, indien noodzakelijk optie 2) en goed volgen wat er gebeurt.

Mogelijk is een fasering in de plagwerkzaamheden wel wenselijk, gezien de beperkt beschikbaarheid van geschikt maaisel vanuit de graslanden langs de Middeldijk.

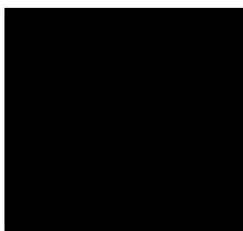
Een punt van zorg in de verspreiding van maaisel is dat dit door de regen weg kan spoelen naar lagere delen. Hier moet over worden nagedacht. Mogelijk zal het maaisel in de laagste delen gaan drijven en geconcentreerd aanspoelen.

Conclusie:

- De ontwikkelingen in het Korenburgerveen met betrekking tot de stikstofgevoelige habitattypen zijn conform de verwachting zoals vastgelegd in de gebiedsanalyse/beheerplan.
- De aanhoudende droogte vormt wel een risico voor de instandhouding van met name het habitat-type actief hoogveen en vochtig alluviaal bos.

Actiepunten:

- De maatregel M4B (verwijderen opslag t.b.v. herstellend hoogveen) moet in 2019 worden herhaald in het Meddosche veen, omdat de opslag hier zeer snel terug is gekomen. Door de droogte is de opslag in het Vragenderveen ook weer vitaal geworden. Hier moet de opslag ook komend najaar 2019 worden verwijderd. De Provincie gaat hiermee akkoord en heeft de beheerder gevraagd om dit per direct in gang te zetten. Natuurmonumenten neemt contact op met de Stichting Marke Vragenderveen of zij hiermee akkoord gaan, aangezien zij de eigenaar zijn van dit gebied. Kanttekening is dat verwijderen van opslag in Natura 2000 gebied Wooldse Veen de eerste prioriteit heeft, daarna in het Meddosche Veen en tot slot in het Vragenderveen. Dit kan er mogelijk toe leiden dat een deel van de werkzaamheden in het Meddosche Veen en Vragenderveen pas in 2020 kunnen worden uitgevoerd.
- Tijdens volgend veldbezoek zal moeten worden gecontroleerd of er in de winter van 2019/2020 actief hoogveen is verdrongen doordat het door het lage zomerpeil aan de bodem is vastgegroeid.
- Natuurmonumenten heeft een inventarisatie gedaan van de staat van veendijken en damwanden in het Korenburgerveen en Wooldse veen en een kostenraming laten opstellen voor herstel. De staat is slecht en de herstelkosten zijn hoog. Provincie stelt dat deze kosten te hoog zijn om door de beheerder vanuit de beheervergoedingen te betalen. De Provincie zal in overleg treden met Natuurmonumenten over aanpak en bekostiging van herstel.
- De melding door Berglinde van watercrassula in de hooilanden aan weerszijden van de Middeldijk is zeer zorgelijk. De beheerder zal nazoeken waar dit is en zo snel mogelijk actie ondernemen.
- De sterke toename van watercrassula in de slenk van de Schaarsbeek brengt risico's met zich mee als in fase 2 op grote schaal wordt geplagd. Dit is een belangrijk aandachtspunt bij de uitvoering: moet goed gevolgd worden zodat zo nodig werkzaamheden kunnen worden bijgesteld.

7-10-2019

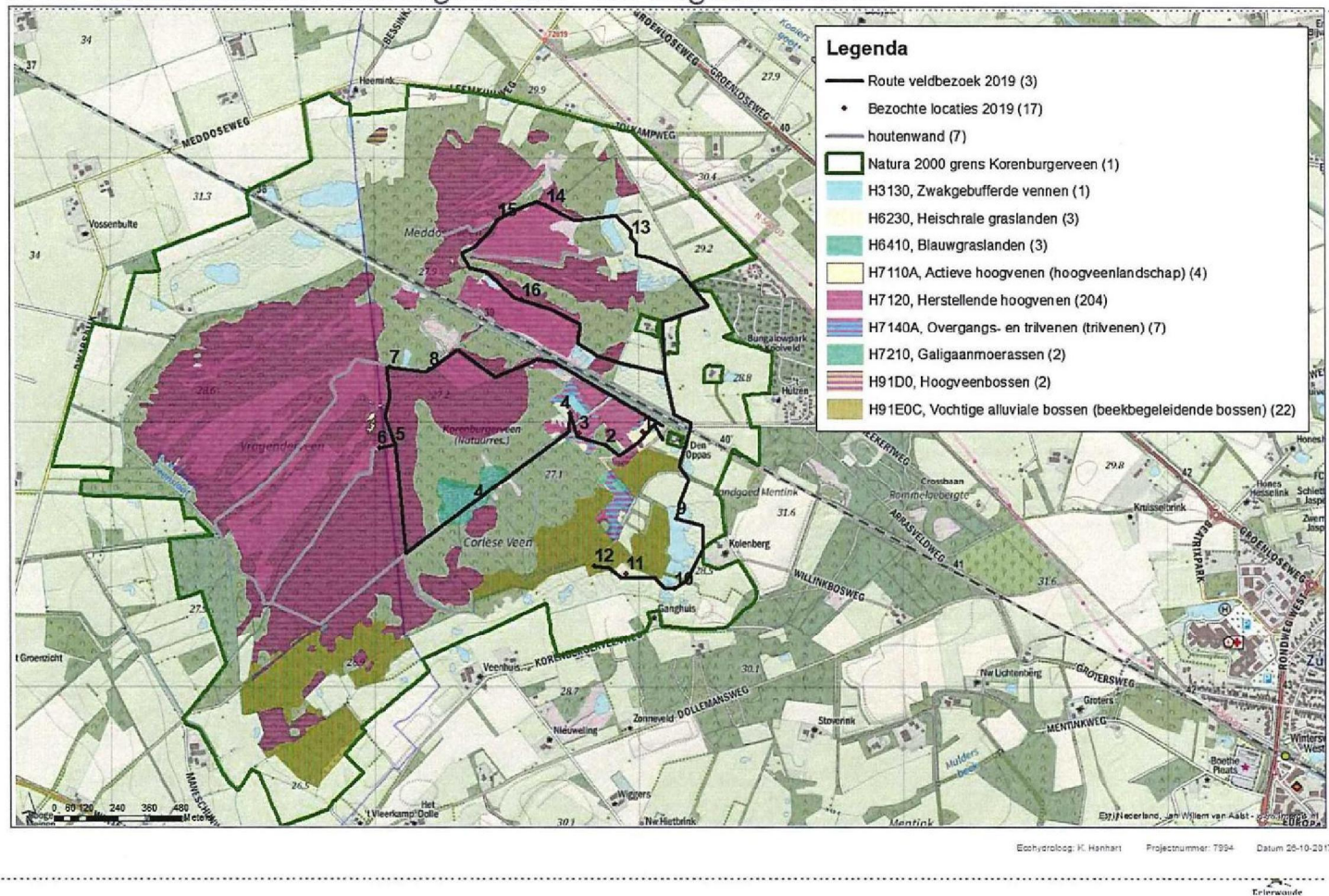
Provincie Gelderland

Actiepunten:

- De maatregel M4B (verwijderen opslag t.b.v. herstellend hoogveen) moet in 2019 worden herhaald in het Meddosche veen, omdat de opslag hier zeer snel terug is gekomen. Door de droogte is de opslag in het Vragenderveen ook weer vitaal geworden. Hier moet de opslag ook komend najaar 2019 worden verwijderd. De Provincie gaat hiermee akkoord en heeft de beheerder gevraagd om dit per direct in gang te zetten. Natuurmonumenten neemt contact op met de Stichting Marke Vragenderveen of zij hiermee akkoord gaan, aangezien zij de eigenaar zijn van dit gebied. Kanttekening is dat verwijderen van opslag in Natura 2000 gebied Wooldse Veen de eerste prioriteit heeft, daarna in het Meddosche Veen en tot slot in het Vragenderveen. Dit kan er mogelijk toe leiden dat een deel van de werkzaamheden in het Meddosche Veen en Vragenderveen pas in 2020 kunnen worden uitgevoerd.
- Tijdens volgend veldbezoek zal moeten worden gecontroleerd of er in de winter van 2019/2020 actief hoogveen is verdrongen doordat het door het lage zomerpeil aan de bodem is vastgegroeid.
- Natuurmonumenten heeft een inventarisatie gedaan van de staat van veendijken en damwanden in het Korenburgerveen en Wooldse veen en een kostenraming laten opstellen voor herstel. De staat is slecht en de herstelkosten zijn hoog. Provincie stelt dat deze kosten te hoog zijn om door de beheerder vanuit de beheervergoedingen te betalen. De Provincie zal in overleg treden met Natuurmonumenten over aanpak en bekostiging van herstel.
- De melding door Berglinde van watercrassula in de hooilanden aan weersijden van de Middeldijk is zeer zorgelijk. De beheerder zal nazoeken waar dit is en zo snel mogelijk actie ondernemen.
- De sterke toename van watercrassula in de slenk van de Schaarsbeek brengt risico's met zich mee als in fase 2 op grote schaal wordt geplagd. Dit is een belangrijk aandachtspunt bij de uitvoering: moet goed gevolgd worden zodat zo nodig werkzaamheden kunnen worden bijgesteld.

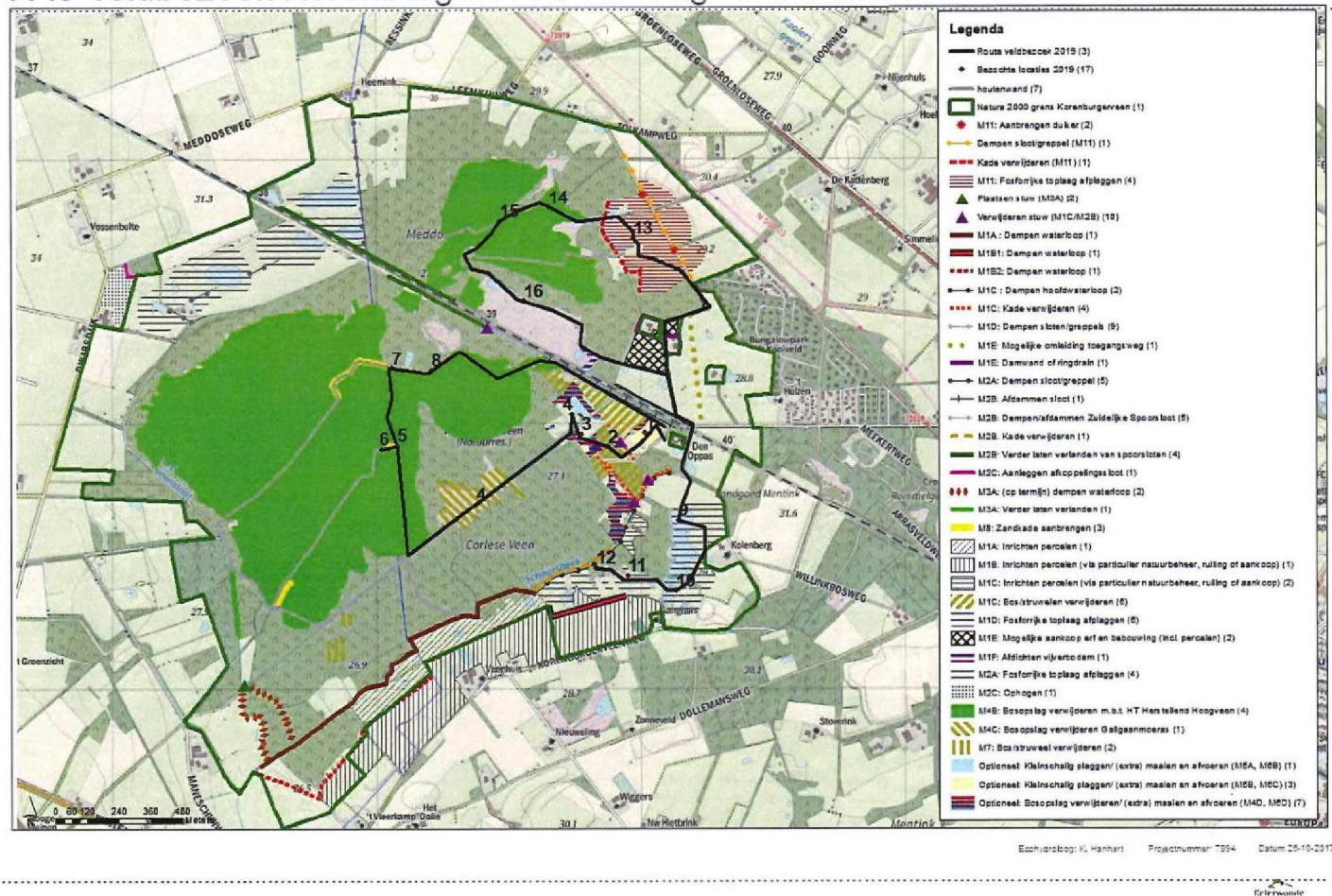
boswachter ecologie
Natuurmonumenten

PAS veldbezoek Korenburgerveen - 26 augustus 2019

Figuur 2: Looproute, bezochte locaties en habitattypen

PAS veldbezoek Korenburgerveen - 26 augustus 2019

Figuur 3: Looproute, bezochte locaties en PAS-maatregelen